

Dernæst foretoges:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 123 af 8. Juni 1912 om Værnepligt.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2110; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 2961).

Uden for Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (C. F. Sørensen): Jeg skal paa Flertallets Vegne anbefale, at Lovforslaget vedtages uforandret.

Stensballe: Idet jeg henviser til den Mindretalsudtalelse, der findes i Betænkningen, skal jeg tillade mig at anbefale Tingets ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslag Nr. 1 og undlade at stemme om Ændringsforslagene Nr. 2, 3 og 4.

Holger Andersen: Jeg skal tillade mig at anbefale ærede Medlemmer at stemme for det under Nr. 1 stillede Ændringsforslag. Dette Ændringsforslag gaar i Virkeligheden ud paa at ophæve en her i Landet endnu gældende ganske forældet Bestemmelse, ved hvilken fremmede Statsborgere, der har Bopæl her i Landet, underkastes Værnepligt. Ved tredje Behandling i det andet høje Ting blev dette Spørgsmaal fremdraget af et Medlem af mit Parti paa Grundlag af en Artikel, som Professor Knud Berlin har skrevet i „Ugeskrift for Retsvæsen“ i Nummeret for 15. April. Den højtærede Indenrigsminister erklærede sig villig til at drøfte det saaledes rejste Problem i Landstingsudvalget. Som det ses af Mindretalsbetænkningen, har en saadan Drøftelse ogsaa fundet Sted, men der har ikke kunnet tilvejebringes nogen Enighed, idet Ministeren principielt har staaet paa Bibeholdelsen af § 2 i den gamle Lov af 1912, i hvilken Princippet om fremmede Statsborgeres Værnepligt opretholdes i Danmark. Som Begrundelse har den højtærede Minister udelukkende anført dette, at Bestemmelsens Opretholdelse bød den Fordel, at man derved paa effektiv Maade sikrede sig, at ogsaa danske Statsborgere i vedkommende fremmede Land fritoges for

Værnepligt. I Anledning af hele denne Opfattelse ønsker jeg at fremsætte nogle Betragtninger om denne Sag. Jeg skal ikke derved holde mig til Professor Berlins Redegørelse, i hvilken der kan være Synspunkter, man er enig i, og Synspunkter, man er uenig i.

For Partiet Venstre og for Det konservative Folkeparti staaer det saaledes, at i vore Dage maa Statsborgerret og Værnepligt anses for at være sammenhørende Begreber, og at det principielt er urigtigt at paalægge Personer, der ikke har dansk Indfødsret, Værnepligt for Danmark. Til Begrundelse af denne Opfattelse skal jeg henvise til, at alle de store Folkeretslærere, hvad enten de er engelske, franske, italienske eller tyske, er enige i dette Synspunkt. I det største og mest klassiske Værk, der findes paa dette Omraade, Fauchille's „Traité de droit international public“ findes en meget indgaaende Redegørelse vedrørende fremmedes Rettigheder og Pligter over for Staterne. I det paagældende Kapitel opstiller Fauchille fire Regler, som Udlændinge har Krav paa at behandles efter. Den Regel, der har Betydning for os i denne Forbindelse, er Regel Nr. 2, som gaar ud paa det Princip, at en Udlænding bør betragtes som en Person, der ved et politisk Baand er knyttet til en bestemt fremmed Stat. Hvad følger saa af denne Grundopfattelse? Deraf følger, at Udlændingen er udelukket fra de egentlig politiske Rettigheder, han kan ikke være Vælger eller valgbar, han kan ikke udøve noget varigt eller midlertidigt offentligt Hverv, og som tredje, vigtigste Konklusion: Han kan principielt ikke inkorporeres i Opholdsstatens Stridskræfter hverken til Lands eller til Vands. At lade udenlandske i vedkommende Land boende Statsborgere tjene under en anden Stats Faner vilde være ensbetydende med at udsætte dem for at udgyde deres Blod i en Sag, som er dem ligegyldig eller i Strid med deres Fædrelands Interesser, og maaske for at kæmpe imod deres eget Land. De fremmede Statsborgere, som ikke er underkastet Militærtjenestens Pligt, er da ej heller pligtige at udrede de Afgifter, som paahviler det paagældende Lands Borgere, der af en eller anden Grund er fritaget for Værnepligt.

Fauchille's Hovedsynspunkt er dette, at Behandlingen af Udlændinge ikke maa komme i Strid med de politiske Baand, der knytter dem til deres nationale Stat; derfor kan en Stat i vore Dage ikke betragte eller behandle dem, der har taget fast Bopæl paa dens Omraade, som dens Stats-